

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z historii dla klasy 6 szkoły podstawowej

Opracowane na podstawie nowej podstawy programowej obowiązującej od roku szkolnego 2024/2025 oraz materiałów GWO do serii „Podróże w czasie” dla klasy 6

1. Informacje ogólne

Przedmiot: historia. Etap edukacyjny: II etap edukacyjny, szkoła podstawowa. Klasa: VI.
Program i podręcznik: GWO „Podróże w czasie”, klasa 6, materiały dostosowane do zmian w podstawie programowej ogłoszonych w 2024

2. Cele kształcenia historycznego

- rozwijanie zainteresowania przeszłością, historią Polski, Europy i świata;
- kształcenie umiejętności posługiwania się chronologią historyczną;
- analiza i interpretacja źródeł historycznych, map, ilustracji, tekstów i danych;
- rozumienie związków przyczynowo-skutkowych oraz następstw wydarzeń historycznych;
- tworzenie wypowiedzi historycznych z użyciem pojęć, dat, postaci i argumentów;
- kształtowanie postawy szacunku wobec dziedzictwa narodowego i dorobku innych narodów.

3. Podział materiału na działy

Dział	Zakres treści	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
I. Europa i świat u progu nowożytności	Wielkie odkrycia geograficzne, renesans, reformacja i kontreformacja.	Uczeń zna najważniejsze daty, postacie i pojęcia; wskazuje na mapie główne wyprawy odkrywcze; wyjaśnia znaczenie odkrycia Ameryki.	Uczeń ocenia skutki odkryć geograficznych, porównuje poglądy reformatorów, wyjaśnia przemiany kulturowe i religijne w Europie.
II. Rzeczpospolita w XVI wieku	Złoty wiek, demokracja szlachecka, unia lubelska, tolerancja religijna, kultura renesansu w Polsce.	Uczeń opisuje ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów, zna postacie Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta i Stefana Batorego.	Uczeń wyjaśnia znaczenie unii lubelskiej i wolnej elekcji, analizuje mocne i słabe strony demokracji szlacheckiej.
III. Rzeczpospolita w XVII wieku	Wojny ze Szwecją, Rosją, Turcją i Kozakami; kryzys państwa; barok i sarmatyzm.	Uczeń wskazuje najważniejsze konflikty, zna postacie Jana III Sobieskiego, Stefana Czarnieckiego i Bohdana	Uczeń ocenia skutki wojen XVII wieku, wyjaśnia przyczyny osłabienia państwa oraz charakteryzuje kulturę baroku i sarmatyzmu.

		Chmielnickiego.	
IV. Oświecenie i upadek Rzeczypospolitej	Oświecenie w Europie i Polsce, reformy Stanisława Augusta Poniatowskiego, Konstytucja 3 maja, rozbiory, insurekcja kościuszkowska.	Uczeń zna daty rozbiorów i uchwalenia Konstytucji 3 maja, wymienia najważniejsze reformy i postacie epoki.	Uczeń analizuje przyczyny upadku Rzeczypospolitej, ocenia znaczenie reform i powstania kościuszkowskiego.
V. Rewolucje, Napoleon i ziemie polskie na przełomie XVIII i XIX wieku	Rewolucja amerykańska i francuska, epoka napoleońska, Legiony Polskie, Księstwo Warszawskie.	Uczeń rozpoznaje idee wolnościowe epoki, zna postacie Jerzego Waszyngtona, Napoleona Bonapartego i Jana Henryka Dąbrowskiego.	Uczeń porównuje skutki rewolucji, wyjaśnia znaczenie Napoleona dla sprawy polskiej i ocenia bilans epoki.

4. Ogólne wymagania na poszczególne oceny

Ocena	Poziom wymagań	Uczeń
Celująca (6)	Wykraczający	samodzielnie i twórczo wykorzystuje wiedzę historyczną, interpretuje źródła, formułuje rozbudowane wnioski, dostrzega złożoność procesów historycznych, odnosi wiedzę do współczesności, wykonuje zadania dodatkowe i prezentuje wysoki poziom kultury wypowiedzi.
Bardzo dobra (5)	Dopełniający	opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem, sprawnie posługuje się datami, mapą i pojęciami, samodzielnie analizuje przyczyny i skutki wydarzeń oraz tworzy poprawne wypowiedzi ustne i pisemne.
Dobra (4)	Rozszerzający	opanował większość treści, wyjaśnia najważniejsze zjawiska i procesy, poprawnie stosuje pojęcia historyczne, korzysta z mapy i źródeł, popełnia nieliczne błędy niewpływające zasadniczo na sens wypowiedzi.
Dostateczna (3)	Podstawowy	opanował najważniejsze wiadomości i umiejętności, zna podstawowe daty, postacie i pojęcia, potrafi odtworzyć przebieg wydarzeń oraz wykonać typowe zadania z pomocą nauczyciela.
Dopuszczająca (2)	Konieczny	opanował elementarne treści umożliwiające dalszą naukę, rozpoznaje podstawowe postacie, wydarzenia i pojęcia, wykonuje proste polecenia, często z pomocą

		nauczyciela.
Niedostateczna (1)	Nieopanowany	nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych, nie wykonuje nawet prostych zadań mimo pomocy, nie zna podstawowych pojęć, dat i postaci, a braki uniemożliwiają dalszą naukę.

5. Kryteria oceniania bieżącego

- sprawdziany i testy obejmujące większe partie materiału;
- kartkówki z ostatnich tematów lub z zagadnień zapowiedzianych przez nauczyciela;
- odpowiedzi ustne, w tym posługiwanie się pojęciami, datami i mapą;
- praca z tekstem źródłowym, ilustracją, osią czasu, mapą i danymi statystycznymi;
- aktywność na lekcji, udział w dyskusji oraz praca w grupie;
- zeszyt przedmiotowy, projekty;
- systematyczność, samodzielność, poprawność językowa i kultura wypowiedzi.

6. Dostosowania wymagań edukacyjnych

Potrzeba ucznia	Dostosowania
Dysleksja, dysgrafia, dysortografia	wydłużenie czasu pracy, ograniczenie przepisywania, ocenianie przede wszystkim treści merytorycznej, możliwość odpowiedzi ustnej, stosowanie czytelnych kart pracy.
Trudności w koncentracji uwagi	dzielenie poleceń na etapy, krótkie instrukcje, sprawdzanie zrozumienia zadania, miejsce pracy ograniczające bodźce, częstsze informacje zwrotne.
Wolniejsze tempo pracy	wydłużenie czasu, zmniejszenie liczby zadań przy zachowaniu wymagań kluczowych, możliwość dokończenia pracy w innym terminie.
Trudności językowe	słowniczek pojęć, wyjaśnianie nowych terminów, możliwość korzystania z mapy, osi czasu i notatek pomocniczych, ocenianie logicznego rozumienia treści.
Uczeń zdolny	zadania problemowe, projekty, praca ze źródłami, prezentacje, przygotowanie dodatkowych materiałów, udział w konkursach historycznych.
Uczeń z doświadczeniem migracji	wyjaśnianie kontekstu kulturowego i językowego, wspieranie słownictwem, możliwość prezentowania wiedzy w formie graficznej, stopniowe zwiększanie wymagań językowych.